Ročník 2002

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 25 **Rozeslána dne 22. února 2002** **Cena Kč 21,80**

OBSAH:

56. Úplné znění zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, jak vyplývá z pozdějších změn

56

PŘEDSEDA VLÁDY

vyhlašuje

úplné znění zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 117/1994 Sb., zákonem č. 227/1997 Sb., zákonem č. 492/2000 Sb. a zákonem č. 353/2001 Sb.

ZÁKON

o účetnictví

Federální shromáždění České a Slovenské Federativní Republiky se usneslo na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ

OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

(1) Tento zákon stanoví rozsah a způsob vedení účetnictví a jeho průkaznosti.

(2) Tento zákon se vztahuje na

a) právnické osoby, které mají sídlo na území České republiky,
b) zahraniční osoby, pokud na území České republiky podnikají nebo provozují jinou činnost podle zvláštních právních předpisů,
c) organizační složky státu podle zvláštního právního předpisu,
d) fyzické osoby, které podnikají nebo provozují jinou samostatnou výdělečnou činnost, pokud prokazují své výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů pro účely zjištění základu daně z příjmů,

(dále jen „účetní jednotky").

§ 2

Předmět účetnictví

Účetní jednotky účtují v soustavě podvojného nebo jednoduchého účetnictví o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech nebo o výdajích a příjmech a o výsledku hospodaření.

§ 3

(1) Účetní jednotky účtují o skutečnostech, které jsou předmětem účetnictví, do období, s nímž tyto skutečnosti časově a věcně souvisí (dále jen „účetní období"); není-li možno tuto zásadu dodržet, mohou účtovat i v účetním období, v němž zjistily uvedené skutečnosti. V účetním období účetní jednotky účtují o uvedených skutečnostech v souladu s účetními metodami (§ 4 odst. 2); přitom o veškerých nákladech a výnosech účtují bez ohledu na okamžik jejich zaplacení nebo přijetí, zatímco o veškerých výdajích a příjmech účtují až v okamžiku jejich skutečného zaplacení nebo přijetí.

(2) Účetním obdobím je nepřetržitě po sobě jdoucích dvanáct měsíců, není-li dále stanoveno jinak. Účetní období se buď shoduje s kalendářním rokem nebo je hospodářským rokem. Hospodářským rokem je účetní období, které může začínat pouze prvním dnem jiného měsíce, než je leden. Účetní období bezprostředně předcházející změně účetního období může být kratší nebo i delší než uvedených dvanáct měsíců. Účetní období při vzniku účetní jednotky v období tří měsíců před koncem kalendářního roku nebo při zániku účetní jednotky v období tří měsíců po skončení kalendářního roku může být o příslušnou dobu delší než uvedených dvanáct měsíců. V případech přeměn společností nebo družstev s výjimkou změny právní formy účetní období začíná rozhodným dnem podle zvláštního právního předpisu a končí posledním dnem účetního období, ve kterém byl proveden zápis uvedených skutečností do obchodního rejstříku, jde-li o nástupnickou účetní jednotku. U zanikající účetní jednotky končí účetní období dnem předcházejícím rozhodnému dni podle zvláštního právního předpisu. Účetní jednotky, které jsou podnikateli, mohou uplatnit hospodářský rok pouze se souhlasem příslušného správce daně.[1]) Ostatní účetní jednotky mohou uplatnit hospodářský rok pouze se souhlasem Ministerstva financí (dále jen „ministerstvo").

(3) O změnu účetního období podle odstavce 2

[1]) § 4 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

může účetní jednotka požádat s uvedením předpokládaného dne a důvodu této změny příslušného správce daně nebo ministerstvo nejpozději tři měsíce přede dnem uvedeným v žádosti. Při rozhodování o žádosti účetní jednotky postupuje správce daně podle zákona o správě daní a poplatků nebo ministerstvo podle správního řádu; o žádosti rozhodnou bezodkladně, nejpozději do 30 dnů od zahájení řízení. Správce daně nebo ministerstvo mohou svůj souhlas odmítnout, jen mají-li k tomu objektivní a zásadní hospodářské důvody. Účetní jednotka nesmí nově vymezené účetní období uplatnit dříve, než je jí doručeno souhlasné rozhodnutí správce daně. Pomine-li důvod, na základě kterého byl udělen souhlas s uplatněním nově vymezeného účetního období, musí o tom účetní jednotka informovat příslušného správce daně nebo ministerstvo a znovu požádat o změnu účetního období podle věty první.

§ 4

(1) Účetní jednotky uvedené v § 1 odst. 2 písm. a) a c) jsou povinny vést účetnictví podle tohoto zákona ode dne svého vzniku až do dne svého zániku; účetní jednotky uvedené v § 1 odst. 2 písm. b) a d) jsou povinny vést účetnictví podle tohoto zákona ode dne zahájení činnosti až do dne ukončení činnosti.

(2) Účetní jednotky jsou povinny dodržovat při vedení účetnictví směrné účtové osnovy, uspořádání a označování položek účetní závěrky a konsolidované účetní závěrky a obsahové vymezení položek těchto závěrek, obsahové vymezení účetních knih v soustavě jednoduchého účetnictví a dále účetní metody například způsoby oceňování a jejich použití, včetně postupů tvorby a použití opravných položek, postupů odpisování a postupů tvorby a použití rezerv, jakož i metody konsolidace účetní závěrky. Zařazení účetních jednotek podle § 1 odst. 2 do jednotlivých skupin podle charakteru jejich činnosti, účetní metody a jejich použití jednotlivými skupinami účetních jednotek, popřípadě jednotlivými účetními jednotkami v rámci těchto skupin, upraví prováděcí právní předpis.

(3) Účetní jednotky jsou povinny vést jedno účetnictví za účetní jednotku jako celek.

(4) Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví jako soustavu účetních záznamů; přitom mohou použít technických prostředků, nosičů informací a programového vybavení. Účetním záznamem se rozumí data, která jsou nositeli informací týkajících se předmětu účetnictví nebo jeho vedení. Každou informaci týkající se předmětu účetnictví nebo jeho vedení jsou účetní jednotky povinny zaznamenávat výhradně jen účetními záznamy.

(5) Jednotlivé účetní záznamy mohou být seskupovány do účetních záznamů nesoucích souhrnnou informaci; takovými účetními záznamy jsou zejména účetní doklady, účetní zápisy, účetní knihy, odpisový plán, inventurní soupisy, účtový rozvrh, účetní závěrka a výroční zpráva. Účetní jednotky jsou povinny takové účetní záznamy vést nejméně v rozsahu stanoveném tímto zákonem.

(6) Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví v peněžních jednotkách české měny. V případě pohledávek a závazků, podílů,[2]) cenných papírů[3]) a derivátů,[4]) cenin, pokud jsou vyjádřeny v cizí měně, devizových hodnot[5]) s výjimkou zlata, jsou účetní jednotky povinny použít současně i cizí měnu; tato povinnost platí i u opravných položek, rezerv a technických rezerv,[6]) pokud majetek a závazky, kterých se týkají, je vyjádřen v cizí měně.

(7) Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví v českém jazyce. Účetní doklady mohou být vyhotoveny v cizím jazyku jen tehdy, je-li splněna podmínka srozumitelnosti podle § 8 odst. 5.

(8) Za informační systém podle zvláštního právního předpisu[7]) lze účetnictví považovat pouze jako celek.

(9) Účetní jednotky jsou povinny v příslušném účetním období použít účetní metody podle odstavce 2 ve znění platném na jeho počátku.

§ 5

(1) Účetní jednotky mohou pověřit vedením svého účetnictví i jinou právnickou nebo fyzickou osobu.

(2) Pověřením podle odstavce 1 se nezbavuje účetní jednotka odpovědnosti za vedení účetnictví.

§ 6

(1) Účetní jednotky jsou povinny zachycovat

---

[2]) § 61 obchodního zákoníku.

[3]) § 1 zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů.

[4]) § 8a zákona č. 591/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

[5]) § 1 písm. d) zákona č. 219/1995 Sb., devizový zákon, ve znění zákona č. 362/2000 Sb.

[6]) § 13 zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně souvisejících zákonů (zákon o pojišťovnictví).

[7]) Například zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

skutečnosti, které jsou předmětem účetnictví, (dále jen „účetní případy") účetními doklady.

(2) Účetní jednotky jsou povinny zaznamenávat účetní případy v účetních knihách (dále jen „účetní zápisy") pouze na základě účetních záznamů podle odstavce 1.

(3) Účetní jednotky jsou povinny inventarizovat majetek a závazky podle § 29 a 30.

(4) Účetní jednotky jsou povinny sestavovat účetní závěrku podle § 18 jako řádnou, popřípadě jako mimořádnou nebo mezitímní, a kromě toho v případech stanovených podle § 22 sestavují i konsolidovanou účetní závěrku.

§ 7

(1) Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví tak, aby účetní závěrka sestavená na jeho základě podávala věrný a poctivý obraz předmětu účetnictví a finanční situace účetní jednotky.

(2) Zobrazení je věrné, jestliže obsah položek účetní závěrky odpovídá skutečnému stavu, který je přitom zobrazen v souladu s účetními metodami, jejichž použití je účetní jednotce uloženo na základě tohoto zákona. Zobrazení je poctivé, když jsou při něm použity účetní metody způsobem, který vede k dosažení věrnosti. Tam, kde účetní jednotka může volit mezi více možnostmi dané účetní metody a zvolená možnost by zastírala skutečný stav, je účetní jednotka povinna zvolit jinou možnost, která skutečnému stavu odpovídá. Pokud dojde ve výjimečných případech k tomu, že použití účetních metod stanovených prováděcími právními předpisy bude neslučitelné s povinností podle odstavce 1, postupuje účetní jednotka odchylně tak, aby byl podán věrný a poctivý obraz.

(3) Účetní jednotka je povinna použít účetní metody způsobem, který vychází z předpokladu, že bude nepřetržitě pokračovat ve své činnosti a že u ní nenastává žádná skutečnost, která by ji omezovala nebo ji zabraňovala v této činnosti pokračovat i v dohledné budoucnosti. V případě, že účetní jednotka má informaci o tom, že u ní taková skutečnost nastává, je povinna použít účetní metody způsobem tomu odpovídajícím, přičemž informaci o použitém způsobu je povinna uvést v příloze v účetní závěrce.

(4) Uspořádání a označování položek rozvahy a výkazu zisku a ztráty a jejich obsahové vymezení a způsoby oceňování použité v jednom účetním období nesmí účetní jednotky změnit v následujícím účetním období. Účetní jednotky mohou uvedené uspořádání a označování a obsahové vymezení a způsoby oceňování změnit zcela nebo zčásti mezi jednotlivými účetními obdobími jen z důvodů změny předmětu podnikání nebo jiné činnosti anebo z důvodů zpřesnění věrného zobrazení nebo zkvalitnění vypovídací schopnosti účetní závěrky, přičemž informaci o každé takové změně s jejím řádným zdůvodněním jsou povinny uvést v příloze v účetní závěrce.

(5) Účetní jednotky jsou povinny v příloze účetní závěrky [§ 18 odst. 1 písm. c)] vždy uvést informaci o použitých účetních metodách, popřípadě o odchylkách od těchto metod podle odstavce 2 s jejich řádným zdůvodněním a s uvedením jejich vlivu na majetek a závazky, finanční situaci a výsledek hospodaření účetní jednotky.

(6) Účetní jednotky jsou povinny účtovat o aktivech a pasivech, nákladech a výnosech nebo výdajích a příjmech v účetních knihách a zobrazovat je v účetní závěrce samostatně bez jejich vzájemného zúčtování. Porušením vzájemného zúčtování nejsou případy upravené účetními metodami.

§ 8

(1) Účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví správné, úplné, průkazné, srozumitelné, přehledné a způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů.

(2) Účetnictví účetní jednotky je správné, jestliže účetní jednotka vede účetnictví tak, že to neodporuje tomuto zákonu a ostatním právním předpisům ani neobchází jejich účel.

(3) Účetnictví účetní jednotky je úplné, jestliže účetní jednotka zaúčtovala v účetním období v účetních knihách všechny účetní případy, které v něm měla zaúčtovat podle § 3, a nejpozději do konce tohoto období za jemu bezprostředně předcházející účetní období sestavila účetní závěrku, popřípadě i konsolidovanou účetní závěrku, vyhotovila výroční zprávu, popřípadě i konsolidovanou výroční zprávu, zveřejnila informace podle § 21a, a má o těchto skutečnostech veškeré účetní záznamy, a to přehledně uspořádané.

(4) Účetnictví účetní jednotky je průkazné, jestliže všechny účetní záznamy tohoto účetnictví jsou průkazné (§ 33a) a účetní jednotka provedla inventarizaci.

(5) Účetnictví účetní jednotky je srozumitelné, jestliže umožňuje při dodržení ustanovení § 4 odst. 7 jednotlivě i v souvislostech spolehlivě a jednoznačně určit

a) obsah účetních případů alespoň s použitím účetních metod uvedených v § 4 odst. 2,

b) obsah účetních záznamů s použitím nástrojů uvedených v § 4 odst. 4.

(6) Účetnictví účetní jednotky je vedeno způsobem zaručujícím trvalost účetních záznamů, jestliže účetní jednotka je schopna splnit povinnosti spojené s jejich úschovou a zpracováním podle § 31, 32 a § 33 odst. 3 a 6 po celou dobu, po níž jsou jí tímto zákonem uloženy.

ČÁST DRUHÁ

ÚČETNÍ SOUSTAVY, ÚČETNÍ DOKLADY, ÚČETNÍ ZÁPISY A ÚČETNÍ KNIHY

§ 9
Účetní soustavy

(1) Účetní jednotky jsou povinny účtovat v soustavě podvojného účetnictví; za podmínek stanovených v odstavcích 2 a 3 mohou účtovat v soustavě jednoduchého účetnictví.

(2) Z účetních jednotek podle § 1 odst. 2 písm. a) a b) mohou v soustavě jednoduchého účetnictví účtovat

a) občanská sdružení, jejich organizační jednotky,[8]) které mají právní subjektivitu, církve a náboženské společnosti a jejich útvary,[9]) které mají právní subjektivitu, sdružení právnických osob a nadační fondy, pokud jejich veškeré příjmy nedosáhly výše 6 000 000 Kč,

b) obecně prospěšné společnosti, společenství vlastníků jednotek a ostatní účetní jednotky, o nichž to stanoví zvláštní právní předpis.

(3) Z účetních jednotek podle § 1 odst. 2 písm. d) mohou v soustavě jednoduchého účetnictví účtovat ty, o nichž to stanoví zvláštní právní předpis.[10])

(4) Přechod ze soustavy jednoduchého účetnictví do soustavy podvojného účetnictví je povinný, přestane-li účetní jednotka splňovat podmínky stanovené podle odstavce 2 nebo 3 pro účtování v soustavě jednoduchého účetnictví; přechod do soustavy jednoduchého účetnictví je možný pouze v případě, že účetní jednotka splňuje podmínky stanovené podle odstavce 2 nebo 3 pro účtování v soustavě jednoduchého účetnictví. Plnění podmínek stanovených podle odstavců 2 a 3 se posuzuje za bezprostředně předcházející účetní období. Přechody podle předchozích vět jsou možné vždy jen k 1. dni účetního období, a to následujícího po účetním období, ve kterém účetní jednotka zjistila uvedené skutečnosti.

§ 10
zrušen

§ 11
Účetní doklady

(1) Účetní doklady jsou průkazné účetní záznamy, které musí obsahovat

a) označení účetního dokladu,

b) obsah účetního případu a jeho účastníky,

c) peněžní částku nebo informaci o ceně za měrnou jednotku a vyjádření množství,

d) okamžik vyhotovení účetního dokladu,

e) okamžik uskutečnění účetního případu, není-li shodný s okamžikem podle písmene d),

f) podpisový záznam podle § 33a odst. 4 osoby odpovědné za účetní případ a podpisový záznam osoby odpovědné za jeho zaúčtování.

Skutečnosti podle písmen a) až f) prokazuje účetní jednotka pouze účetním dokladem.

(2) Účetní jednotky jsou povinny vyhotovovat účetní doklady bez zbytečného odkladu po zjištění skutečností, které se jimi zachycují, a to tak, aby bylo možno určit obsah každého jednotlivého účetního případu způsobem podle § 8 odst. 5.

§ 12
Účetní zápisy

(1) Účetní zápisy jsou účetní záznamy, jejichž obsah je určen ustanoveními tohoto zákona, která se týkají účetních knih.

(2) Účetní jednotky jsou povinny provádět účetní zápisy průběžně v účetním období po vyhotovení účetního dokladu takovým způsobem, který neohrozí splnění požadavků rovněž jiných právních předpisů. K účetnímu zápisu musí být připojen podpisový záznam osoby odpovědné za jeho provedení, není-li shodný s podpisovým záznamem osoby odpovědné za zaúčtování účetního případu.

(3) Účetní zápisy nesmějí účetní jednotky provádět mimo účetní knihy.

§ 13
Účetní knihy v soustavě podvojného účetnictví

(1) Účetní jednotky účtující v soustavě podvojného účetnictví účtují:

a) v deníku (denících), v němž účetní zápisy uspořádají z hlediska časového (chronologicky) a jímž prokazují zaúčtování všech účetních případů v účetním období,

b) v hlavní knize, v níž účetní zápisy uspořádají z hlediska věcného (systematicky),

c) v knihách analytických účtů, v nichž podrobně rozvádějí účetní zápisy hlavní knihy,

d) v knihách podrozvahových účtů, ve kterých se

---

[8]) § 6 odst. 2 písm. e) zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů.

[9]) § 13 odst. 1 písm. g) zákona č. 308/1991 Sb., o svobodě náboženské víry a postavení církví a náboženských společností.

[10]) § 37 obchodního zákoníku.

uvádějí účetní zápisy, které se neprovádějí v účetních knihách podle písmen a) a b).

(2) Hlavní kniha zahrnuje syntetické účty podle účtového rozvrhu, které obsahují minimálně tyto informace:

a) zůstatky účtů ke dni, k němuž se otevírá hlavní kniha,

b) souhrnné obraty strany Má dáti a Dal účtů, alespoň za kalendářní měsíc,

c) zůstatky účtů ke dni, ke kterému se sestavuje účetní závěrka.

(3) Účetní jednotky nesmějí zřizovat účty mimo účtový rozvrh a účetní knihy.

(4) zrušen

§ 14

Směrná účtová osnova a účtový rozvrh

(1) Směrná účtová osnova určuje uspořádání a označení účtových tříd, popřípadě účtových skupin nebo i syntetických účtů pro účtování o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech nebo výdajích a příjmech a o výsledku hospodaření; toto uspořádání musí zajistit sestavení účetní závěrky. Směrnou účtovou osnovu pro jednotlivé skupiny účetních jednotek (§ 4 odst. 2) účtujících v soustavě podvojného účetnictví upraví prováděcí právní předpis.

(2) Na podkladě směrné účtové osnovy podle odstavce 1 jsou účetní jednotky povinny sestavit účtový rozvrh, v němž uvedou účty potřebné k zaúčtování všech účetních případů a k sestavení účetní závěrky v dané účetní jednotce.

(3) Účetní jednotky sestavují účtový rozvrh podle odstavce 2 pro každé účetní období; v průběhu účetního období je možno účtový rozvrh doplňovat. Pokud nedochází k prvnímu dni účetního období ke změně účtového rozvrhu platného v předcházejícím účetním období, postupuje účetní jednotka podle tohoto rozvrhu i v následujícím účetním období.

§ 15

Účetní knihy v soustavě jednoduchého účetnictví

(1) Účetní jednotky účtující v soustavě jednoduchého účetnictví účtují

a) v peněžním deníku,

b) v knize pohledávek a závazků,

c) v pomocných knihách o ostatních složkách majetku a o závazcích z pracovněprávních vztahů, pokud pro ně mají použití.

(2) Peněžní deník obsahuje nejméně informace o

a) peněžních prostředcích v hotovosti, na účtech u finančních institucí,[11])

b) konečných příjmech a výdajích skutečně přijatých či zaplacených v účetním období a v členění potřebném pro zjištění základu daně z příjmů,

c) průběžných položkách, za které se považují pohyby peněžních prostředků, které nejsou konečným příjmem nebo výdajem ve smyslu písmene b).

(3) Ustanovení § 12 odst. 3 platí obdobně.

(4) Obsahové vymezení účetních knih v soustavě jednoduchého účetnictví upraví prováděcí právní předpis.

(5) Účetní jednotky účtující v soustavě jednoduchého účetnictví jsou povinny sestavovat přehled o majetku a závazcích a přehled o příjmech a výdajích (dále jen „přehledy"). Na tyto přehledy se rovněž použijí ustanovení § 18 odst. 2, § 19 odst. 1 a 2 a § 29 odst. 1.

(6) Účetní jednotky účtující v soustavě jednoduchého účetnictví nepoužijí ustanovení § 7, 14, 27 a 28.

§ 16

Ostatní ustanovení o účetních knihách

(1) Peněžní částky v knihách analytických účtů musí odpovídat příslušným souhrnným peněžním částkám obratů nebo zůstatků syntetických účtů, k nimž se tyto účty vedou.

(2) V knihách analytických účtů a v pomocných knihách se užije vyjádření v peněžních jednotkách; nelze použít jen měrných jednotek a vyjádření množství.

§ 17

Otevírání a uzavírání účetních knih

(1) Není-li dále stanoveno jinak, účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. a) až c) otevírají účetní knihy ke dni svého vzniku, k prvnímu dni účetního období, ke dni vstupu do likvidace nebo ke dni účinnosti prohlášení konkursu, jakož i v ostatních případech, ve kterých podle zvláštních právních předpisů sestavují zahajovací rozvahu.

(2) Účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. d) otevírají účetní knihy ke dni zahájení činnosti, k prvnímu dni účetního období a ke dni účinnosti prohlášení konkursu.

(3) Není-li dále stanoveno jinak, účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. a) až c) uzavírají účetní knihy

[11]) Například zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech a některých opatřeních s tím souvisejících a o doplnění zákona č. 586/1992 Sb., ve znění zákona č. 100/2000 Sb.

k poslednímu dni účetního období, ke dni zrušení bez likvidace s výjimkou přeměn společností nebo družstev, ke dni předcházejícímu den vstupu do likvidace, ke dni předcházejícímu den účinnosti prohlášení konkursu, jakož i v ostatních případech, ve kterých sestavují podle zvláštních právních předpisů mimořádnou účetní závěrku. V případech přeměn společností nebo družstev s výjimkou změny právní formy zanikající účetní jednotky neuzavírají již účetní knihy ke dni svého zániku, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak; v uvedených případech zanikající účetní jednotky v období od rozhodného dne do dne svého zániku vedou účetnictví jménem účetní jednotky, která je nástupnickou společností.

(4) Účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. d) uzavírají účetní knihy k poslednímu dni účetního období, ke dni skončení činnosti, ke dni předcházejícímu den účinnosti prohlášení konkursu.

(5) Předchází-li zániku účetní jednotky zrušení s likvidací, účetní jednotka uzavírá účetní knihy ke dni zpracování návrhu na rozdělení likvidačního zůstatku nebo ke dni zpracování zprávy o naložení s majetkem podle zvláštního právního předpisu.

(6) Účetní jednotka uzavírá účetní knihy rovněž dnem, kdy bylo pravomocně rozhodnuto o zrušení konkursu.

(7) Po schválení účetní závěrky nesmí účetní jednotka přidávat další účetní zápisy kdykoli později do uzavřených účetních knih s výjimkou případů přeměn společností nebo družstev uvedených v odstavci 3. Do okamžiku schválení účetní závěrky, nejpozději však do konce následujícího účetního období, může účetní jednotka již uzavřené účetní knihy opět otevřít a provést případnou opravu účetních zápisů a sestavit novou účetní závěrku, která se tímto stává účetní závěrkou podle tohoto zákona.

ČÁST TŘETÍ
ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

§ 18
Účetní závěrka

(1) Účetní jednotky účtující v soustavě podvojného účetnictví sestavují v případech stanovených tímto zákonem účetní závěrku. Účetní závěrka je nedílný celek a tvoří ji

a) rozvaha (bilance),
b) výkaz zisku a ztráty,
c) příloha, která vysvětluje a doplňuje informace obsažené v částech uvedených pod písmeny a) a b), zejména naplněním § 7 odst. 3 až 5 a § 19 odst. 5.

Účetní závěrka může zahrnovat i přehled o peněžních tocích nebo přehled o změnách vlastního kapitálu.

(2) Účetní závěrka podle odstavce 1 musí obsahovat

a) obchodní firmu nebo jiný název účetní jednotky; u účetních jednotek podle § 1 odst. 2 písm. a) až c) sídlo nebo u účetních jednotek podle § 1 odst. 2 písm. d) bydliště a místo podnikání, liší-li se od bydliště,
b) identifikační číslo, pokud je má účetní jednotka přiděleno,
c) právní formu účetní jednotky,
d) předmět podnikání nebo jiné činnosti, případně účel, pro který byla zřízena,
e) rozvahový den (§ 19 odst. 1) nebo jiný okamžik, k němuž se účetní závěrka sestavuje (§ 19 odst. 3),
f) okamžik sestavení účetní závěrky,

a musí k ní být připojen podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. a) až c) nebo podpisový záznam účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. d); připojením uvedeného podpisového záznamu se považuje účetní závěrka za sestavenou podle písmene f).

(3) Účetní jednotky sestavují účetní závěrku v plném nebo zjednodušeném rozsahu. Ve zjednodušeném rozsahu mohou sestavit účetní závěrku účetní jednotky uvedené v § 20, pokud nesplňují kritéria stanovená v § 20 písm. b).

(4) Uspořádání a označování položek majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, nákladů a výnosů nebo výdajů a příjmů a výsledku hospodaření v účetní závěrce a obsahové vymezení položek této závěrky a rozsah sestavování účetní závěrky podle odstavce 3 pro jednotlivé skupiny účetních jednotek upraví prováděcí právní předpis.

§ 19
Rozvahový den

(1) Účetní jednotky sestavují účetní závěrku vždy, když uzavírají účetní knihy podle § 17 odst. 3 a 4, a to k poslednímu dni účetního období jako řádnou; v ostatních případech uzavírání účetních knih uvedených v § 17 odst. 3, 4, 5 a 6 jako mimořádnou (dále jen „rozvahový den“). Mimořádnou účetní závěrkou je i konečná účetní závěrka podle zvláštního právního předpisu. Rozvahu jako zahajovací sestavují účetní jednotky v případech uvedených v § 17 odst. 1 a 2 s výjimkou k prvnímu dni účetního období.

(2) Účetní jednotky jsou povinny uvádět v účetní závěrce informace podle stavu ke konci rozvahového dne; to platí obdobně i pro všechny účetní záznamy, které se sestavují k rozvahovému dni nebo k jinému okamžiku, k němuž se sestavuje účetní závěrka.

(3) V případech, kdy to vyžadují zvláštní právní předpisy, mohou účetní jednotky sestavit účetní závěrku v průběhu účetního období i k jinému okamžiku

než ke konci rozvahového dne (dále jen „mezitímní účetní závěrka"). V případech sestavování mezitímní účetní závěrky účetní jednotky neuzavírají účetní knihy a provádějí inventarizaci jen pro účely vyjádření ocenění podle § 25 odst. 2; ostatní ustanovení tohoto zákona týkající se účetní závěrky platí obdobně.

(4) Účetní jednotky sestavují rozvahu tak, aby počáteční zůstatky účtů, které obsahuje rozvaha, (dále jen „rozvahové účty"), jimiž se otevírá účetní období, navazovaly na konečné zůstatky rozvahových účtů, jimiž se bezprostředně předcházející období uzavřelo; toto ustanovení platí i pro podrozvahové účty.

(5) Za období počínající koncem rozvahového dne a končící okamžikem sestavení účetní závěrky jsou účetní jednotky povinny uvést v příloze v účetní závěrce rovněž informace o

a) skutečnostech, které poskytují další informace o podmínkách či situacích, které existovaly ke konci rozvahového dne,
b) skutečnostech, které jako nejisté podmínky či situace existovaly ke konci rozvahového dne,

a jejichž důsledky mění významným způsobem pohled na finanční situaci účetní jednotky.

(6) Informace v účetní závěrce musí být spolehlivé, srovnatelné, srozumitelné a posuzují se z hlediska významnosti. Informace se považuje za spolehlivou, jestliže splňuje požadavek § 7 odst. 1 a je-li úplná a včasná. Informace je včasná, je-li získána ve správném čase z hlediska její významnosti a nákladů na její získání, pokud tyto náklady nepřevýší přínosy plynoucí z této informace. Informace je srovnatelná, jestliže splňuje požadavky stanovené v § 7 odst. 3 až 5. Informace je srozumitelná, jestliže splňuje požadavky stanovené v § 8 odst. 5. Informace se považuje za významnou (závažnou), jestliže by její neuvedení nebo chybné uvedení mohlo ovlivnit úsudek nebo rozhodování osob, které tyto informace využívají, (dále jen „uživatel"); informace nemohou být vyloučeny pouze z důvodů, že jsou nesrozumitelné pro uživatele.

(7) Pro účely tohoto zákona se majetek a závazky člení na dlouhodobé a krátkodobé. Dlouhodobým se rozumí takový majetek a závazky, kde doba použitelnosti, popřípadě sjednaná doba splatnosti při vzniku účetního případu je delší než jeden rok. Krátkodobým se rozumí takový majetek a závazky, kde doba použitelnosti, popřípadě sjednaná doba splatnosti při vzniku účetního případu je do jednoho roku včetně. Pokud s ohledem na charakter majetku a závazků objektivně nelze použít uvedená hlediska členění, je rozhodující záměr účetní jednotky projevený při jejich pořízení.

(8) V případech, kdy to vyžadují právní předpisy, mohou účetní jednotky poskytnout účetní záznamy nesoucí informace uspořádané podle oborů (druhů) činnosti nebo podle zeměpisných oblastí, ve kterých provozují svou činnost.

(9) Kromě účetní závěrky sestavené podle tohoto zákona, mohou účetní jednotky poskytovat účetní záznamy nesoucí informace, které jsou sestaveny podle mezinárodních účetních standardů nebo jiných mezinárodně uznávaných účetních zásad.

(10) Kromě případů podle odstavců 1 a 3 žádný jiný účetní záznam nesmí být označován názvy podle § 18 odst. 1.

(11) Účetní závěrkou není shromažďování nebo vyžadování informací prováděné na základě zvláštních právních předpisů.[12])

§ 20

Ověřování účetní závěrky auditorem

Účetní závěrku podle tohoto zákona jsou povinny mít ověřenu auditorem z účetních jednotek podle § 1 odst. 2

a) akciové společnosti,
b) ostatní obchodní společnosti a družstva, pokud ke konci rozvahového dne účetního období, za nějž se účetní závěrka (§ 18 odst. 3) ověřuje, a účetního období bezprostředně předcházejícího překročily nebo již dosáhly alespoň dvou ze tří uvedených kritérií:
   1. úhrn rozvahy více než 40 000 000 Kč; úhrnem rozvahy se pro účely tohoto zákona rozumí úhrn zjištěný z rozvahy v ocenění neupraveném o položky podle § 26 odst. 3,
   2. čistý obrat více než 80 000 000 Kč; čistým obratem se pro účely tohoto zákona rozumí výnosy snížené o prodejní slevy, daň z přidané hodnoty a ostatní daně přímo spojené s obratem,
   3. průměrný přepočtený stav zaměstnanců, včetně případů pracovního vztahu člena k družstvu, v průběhu účetního období více než 50, zjištěný způsobem stanoveným na základě zvláštního právního předpisu,[12])
c) účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. b), které jsou podnikateli, a to za podmínek podle písmene b),
d) účetní jednotky podle § 1 odst. 2 písm. d) účtující v soustavě podvojného účetnictví za podmínek podle písmene b),
e) účetní jednotky, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis.

---

[12]) Zákon č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

§ 21
Výroční zpráva

(1) Účetní jednotky uvedené v § 20 písm. a) až d) jsou povinny vyhotovovat výroční zprávu. Výroční zpráva obsahuje nejméně informace

a) o minulém vývoji činnosti účetní jednotky a o jejím postavení nejméně za 2 bezprostředně předcházející účetní období,
b) o skutečnostech, které poskytují informace o podmínkách či situacích, které nastaly až po konci rozvahového dne,
c) o předpokládaném budoucím vývoji činnosti účetní jednotky,
d) o výdajích na činnost v oblasti výzkumu a vývoje,
e) o pořizování vlastních akcií, zatímních listů, obchodních podílů a akcií, zatímních listů, obchodních podílů ovládající osoby,[13])
f) v rozsahu účetní závěrky za účetní období a výrok auditora o této účetní závěrce, nestanoví-li jinak zvláštní právní předpis, a v rozsahu účetní závěrky za bezprostředně předcházející 2 účetní období,
g) požadované podle zvláštních právních předpisů,
h) o tom, zda účetní jednotka má organizační složku v zahraničí.

Součástí výroční zprávy může být i zpráva o auditu podle zvláštního právního předpisu.

(2) Účetní jednotky uvedené v § 20 písm. e) vyhotovují výroční zprávu nebo obdobný dokument, pokud jim tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis,[14]) který může určit její obsah odchylně od ustanovení odstavce 1.

(3) Pro ověřování výroční zprávy auditorem platí ustanovení § 20 obdobně.

§ 21a
Způsoby zveřejňování

(1) Z účetních jednotek podle § 1 odst. 2 jsou povinny účetní závěrku i výroční zprávu zveřejnit ty, které se zapisují do obchodního rejstříku, nebo ty, kterým tuto povinnost stanoví zvláštní právní předpis.[14]) Účetní jednotky zveřejňují účetní závěrku v rozsahu, v jakém jimi byla sestavena (§ 18 odst. 3). Povinnosti účetních jednotek ke zveřejnění či uveřejnění jiných informací stanovené ve zvláštních právních předpisech[15]) nejsou dotčeny. Ustanovení o účetních záznamech podle tohoto zákona se mohou použít obdobně i v uvedených případech.

(2) Účetní jednotky uvedené v § 20 zveřejňují účetní závěrku i výroční zprávu po jejich ověření auditorem a po schválení k tomu příslušným orgánem podle zvláštních právních předpisů,[16]) a to ve lhůtě do 30 dnů od splnění obou uvedených podmínek, pokud zvláštní právní předpisy nestanoví lhůtu jinou, nejpozději však do konce bezprostředně následujícího účetního období bez ohledu na to, zda byly tyto účetní záznamy uvedeným způsobem schváleny.

(3) Účetní jednotky jsou povinny zveřejnit i zprávu o auditu a informaci o tom, že zveřejňované účetní záznamy nebyly případně schváleny způsobem uvedeným v odstavci 2.

(4) Účetní jednotky, které se zapisují do obchodního rejstříku, zveřejňují účetní závěrku a výroční zprávu jejich uložením do sbírky listin obchodního rejstříku podle zvláštního právního předpisu,[17]) přitom účetní závěrka může být uložena jako součást výroční zprávy. Účetní jednotky, které podle zvláštního právního předpisu předávají výroční zprávu Komisi pro cenné papíry, předávají účetní závěrku a výroční zprávu do sbírky listin obchodního rejstříku prostřednictvím Komise pro cenné papíry. Povinnost zveřejnění uvedených účetních záznamů podle tohoto zákona účetní jednotka splnila okamžikem jejich předání rejstříkovému soudu; v případech podle věty druhé předáním Komisi pro cenné papíry.

(5) Účetní jednotky, které mají povinnost ověřování podle § 20, nesmí zveřejnit informace, které předtím nebyly ověřeny auditorem, způsobem, který by mohl uživatele uvést v omyl, že auditorem ověřeny byly.

(6) Povinnost zveřejnění podle tohoto ustanovení se vztahuje na všechny informace účetní závěrky i výroční zprávy s výjimkou těch, na které se vztahuje utajení podle zvláštního právního předpisu.[18])

(7) Ustanovení odstavců 1 až 6 platí pro konsolidovanou účetní závěrku a výroční zprávu obdobně.

---

[13]) § 120, 161d a 161f obchodního zákoníku.

[14]) Například § 18 zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů.

[15]) Například § 80a zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech, ve znění pozdějších předpisů.

[16]) Například § 125 obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

[17]) § 27a odst. 2 písm. c) obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů.

[18]) Zákon č. 148/1998 Sb., o ochraně utajovaných skutečností, ve znění pozdějších předpisů.

§ 22

(1) Konsolidovanou účetní závěrkou se rozumí účetní závěrka (§ 18) sestavená a upravená metodami konsolidace podle tohoto zákona (§ 23 odst. 1); tato závěrka informuje o konsolidačním celku podle odstavce 3. Konsolidovaná účetní závěrka musí být ověřena auditorem. Nestanoví-li se dále jinak, ustanovení tohoto zákona týkající se účetní závěrky platí i pro konsolidovanou účetní závěrku.

(2) Povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku za konsolidační celek má účetní jednotka, která je obchodní společností a je buď řídící osobou,[19]) ovládající osobou[20]) nebo v jiné účetní jednotce vykonává jen podstatný vliv, kterým se rozumí nejméně dvacetiprocentní účast. Účetní jednotka, která má povinnost sestavit konsolidovanou účetní závěrku se považuje za konsolidující účetní jednotku. Účetní jednotka, která je buď řízenou osobou,[19]) ovládanou osobou[20]) nebo ve které konsolidující účetní jednotka vykonává podstatný vliv, má povinnost podrobit se sestavení konsolidované účetní závěrky; tato účetní jednotka se považuje za konsolidovanou účetní jednotku.

(3) Konsolidačním celkem se rozumí skupina účetních jednotek uvedených v odstavci 2; tyto účetní jednotky jsou do konsolidačního celku zahrnovány postupem upraveným prováděcím právním předpisem. Konsolidující účetní jednotka je osvobozena od povinnosti konsolidovat, pokud ke konci rozvahového dne účetního období, za nějž se konsolidovaná účetní závěrka sestavuje, uvedené účetní jednotky na základě svých posledních řádných účetních závěrek nepřekročily nebo nedosáhly alespoň dvou ze tří uvedených kritérií:

1. úhrn rozvah více než 350 000 000 Kč; úhrnem rozvahy se pro účely tohoto zákona rozumí úhrn zjištěný z rozvahy v ocenění neupraveném o položky podle § 26 odst. 3,
2. čistý obrat více než 700 000 000 Kč; čistým obratem se pro účely tohoto zákona rozumí výnosy snížené o prodejní slevy, daň z přidané hodnoty a ostatní daně přímo spojené s obratem,
3. průměrný přepočtený stav zaměstnanců, včetně případů pracovního vztahu člena k družstvu, v průběhu účetního období více než 500, zjištěný způsobem stanoveným na základě zvláštního právního předpisu.[12])

Uvedené osvobození se nepoužije u účetních jednotek, které jsou bankami, nebo u účetních jednotek, které provozují činnost pojištění nebo zajištění podle zvláštních právních předpisů.

(4) Konsolidující účetní jednotka je povinna včas sdělit konsolidovaným účetním jednotkám zahrnutým do konsolidačního celku, že budou konsolidovány, a současně jim sdělí informaci o vymezení tohoto celku.

(5) Konsolidované účetní jednotky zahrnuté do konsolidačního celku jsou povinny poskytnout svoji účetní závěrku a veškeré ostatní dokumenty potřebné pro sestavení konsolidované účetní závěrky konsolidující účetní jednotce.

(6) Povinnosti podle odstavců 2, 4 a 5 platí obdobně pro povinnost vyhotovit konsolidovanou výroční zprávu podle odstavce 7.

(7) Konsolidovanou výroční zprávou se rozumí výroční zpráva (§ 21), která obsahuje informace o konsolidačním celku.

(8) Jsou-li obsahem konsolidované výroční zprávy i všechny informace o konsolidující účetní jednotce, které musí obsahovat její výroční zpráva, nemusí dotčená účetní jednotka vyhotovovat tuto zprávu.

§ 23

(1) Konsolidující účetní jednotka je povinna pro sestavení konsolidované účetní závěrky použít metody

a) plné konsolidace,
b) poměrné konsolidace, nebo
c) konsolidace ekvivalencí (protihodnotou).

(2) Uspořádání a označování položek konsolidované účetní závěrky a obsahové vymezení položek této závěrky a metody konsolidace účetní závěrky pro jednotlivé skupiny účetních jednotek podle § 4 odst. 2 upraví prováděcí právní předpis.

(3) Konsolidovaná účetní závěrka se sestavuje ke konci rozvahového dne konsolidující účetní jednotky.

(4) Účetní závěrky konsolidující účetní jednotky a jí konsolidovaných účetních jednotek zahrnutých do konsolidačního celku použité pro sestavení konsolidované účetní závěrky sestavují tyto účetní jednotky v zásadě ke stejnému okamžiku. Předchází-li rozvahový den poslední účetní závěrky některé z konsolidovaných účetních jednotek zahrnutých do konsolidačního celku o více jak 3 měsíce rozvahový den podle odstavce 3, je tato konsolidovaná účetní jednotka zahrnuta do konsolidačního celku na základě účetní závěrky jí sestavené s použitím ustanovení § 19 odst. 3 ke konci rozvahového dne konsolidující účetní jednotky. V případě účetních jednotek, které provozují činnost pojištění nebo zajištění podle zvláštních právních předpisů, může uvedená doba činit až 6 měsíců.

---

[19]) § 66a odst. 7 obchodního zákoníku.

[20]) § 66a odst. 2 obchodního zákoníku.

(5) Délka účetního období při konsolidaci účetní závěrky a každý rozdíl v okamžicích sestavení účetní závěrky musí být stejné. O změnách ve vymezení konsolidačního celku v průběhu účetního období musí být uvedeny informace v příloze v konsolidované účetní závěrce.

(6) V případě konsolidace namísto účetních metod stanovených prováděcími právními předpisy může konsolidující účetní jednotka pro sestavení a úpravu konsolidované účetní závěrky, jakož i konsolidované výroční zprávy použít mezinárodních účetních standardů nebo jiných mezinárodně uznávaných účetních zásad, a to za podmínek upravených prováděcím právním předpisem. V uvedeném případě se nepoužije ustanovení § 22 odst. 8.

ČÁST ČTVRTÁ

ZPŮSOBY OCEŇOVÁNÍ

§ 24

(1) Účetní jednotky jsou povinny oceňovat majetek a závazky způsoby podle ustanovení tohoto zákona.

(2) Účetní jednotky oceňují majetek a závazky

a) k okamžiku uskutečnění účetního případu způsoby podle § 25,

b) ke konci rozvahového dne nebo k jinému okamžiku, k němuž se účetní závěrka sestavuje, způsoby podle § 27; rovněž toto ocenění je povinna zaznamenat v účetních knihách,

(dále jen „okamžik ocenění"). Ustanovení tohoto zákona o oceňování majetku a závazků se použije přiměřeně i pro oceňování jiných aktiv a pasiv.

(3) Nelze-li samostatně ocenit jednotlivé složky majetku, mohou účetní jednotky provést jejich ocenění jako souboru majetku, jak je vymezen účetními metodami.

(4) Majetek a závazky vyjádřené v cizí měně přepočítávají účetní jednotky na českou měnu kurzem devizového trhu stanoveným Českou národní bankou, a to k okamžiku ocenění

a) podle odstavce 2 písm. a), nebo

b) podle odstavce 2 písm. b), a to pouze majetek a závazky uvedené v § 4 odst. 6.

V případě nákupu nebo prodeje cizí měny za českou měnu lze k okamžiku ocenění použít kurzu, za který byly tyto hodnoty nakoupeny nebo prodány.

§ 25

(1) Z jednotlivých složek majetku a závazků se oceňují

a) hmotný majetek kromě zásob, s výjimkou hmotného majetku vytvořeného vlastní činností pořizovacími cenami,

b) hmotný majetek kromě zásob vytvořený vlastní činností vlastními náklady,

c) zásoby s výjimkou zásob vytvořených vlastní činností pořizovacími cenami,

d) zásoby vytvořené vlastní činností vlastními náklady,

e) peněžní prostředky a ceniny jejich jmenovitými hodnotami,

f) podíly, cenné papíry a deriváty pořizovacími cenami,

g) pohledávky při vzniku jmenovitou hodnotou; při nabytí za úplatu nebo vkladem[21]) pořizovací cenou; závazky při vzniku jmenovitou hodnotou, při převzetí pořizovací cenou,

h) nehmotný majetek kromě pohledávek s výjimkou nehmotného majetku vytvořeného vlastní činností pořizovacími cenami,

i) nehmotný majetek kromě pohledávek vytvořený vlastní činností vlastními náklady,

j) příchovky zvířat vlastními náklady,

k) majetek v případech bezúplatného nabytí, s výjimkou majetku uvedeného pod písmeny e) a g), anebo majetek v případech, kdy vlastní náklady na jeho vytvoření vlastní činností nelze zjistit nebo jsou tyto náklady vyšší než reprodukční pořizovací cena tohoto majetku, reprodukční pořizovací cenou.

(2) Účetní jednotky při oceňování ke konci rozvahového dne zahrnují jen zisky, které byly dosaženy, a berou v úvahu všechna předvídatelná rizika a možné ztráty, které se týkají majetku a závazků a jsou jim známy do okamžiku sestavení účetní závěrky, jakož i všechna snížení hodnoty bez ohledu na to, zda je hospodářským výsledkem účetního období zisk nebo ztráta.

(3) U stejného druhu zásob a cenných papírů se za způsob ocenění podle odstavce 1 považuje i ocenění cenou, která vyplyne z ocenění jejich úbytků cenou zjištěnou váženým aritmetickým průměrem nebo způsobem, kdy první cena pro ocenění přírůstku majetku se použije jako první cena pro ocenění úbytku majetku.

(4) Pro účely tohoto zákona se rozumí

[21]) § 59 obchodního zákoníku.

a) pořizovací cenou cena, za kterou byl majetek pořízen, a náklady s jeho pořízením související,
b) reprodukční pořizovací cenou cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje,
c) vlastními náklady u zásob vytvořených vlastní činností přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnost, popřípadě i část nepřímých nákladů, která se vztahuje k výrobě nebo k jiné činnosti,
d) vlastními náklady u hmotného majetku kromě zásob a nehmotného majetku kromě pohledávek vytvořeného vlastní činností přímé náklady vynaložené na výrobu nebo jinou činnost a nepřímé náklady, které se vztahují k výrobě nebo jiné činnosti,

vymezené v souladu s účetními metodami.

§ 26

(1) Pokud se při inventarizaci zásob zjistí, že jejich prodejní cena snížená o náklady spojené s prodejem je nižší, než cena použitá pro jejich ocenění v účetnictví, zásoby se ocení v účetnictví a v účetní závěrce touto nižší cenou.

(2) Pokud se při inventarizaci zjistí, že hodnota závazků je vyšší, popřípadě i nižší než jejich výše v účetnictví, uvedou se závazky v účetnictví a v účetní závěrce v tomto zjištěném ocenění.

(3) Ustanovení o oceňování podle § 25 odst. 2 vyjadřují rezervy, opravné položky a odpisy majetku. Rezervami podle tohoto zákona se rozumí rezerva na rizika a ztráty, rezerva na daň z příjmů, rezerva na důchody a podobné závazky, rezerva na restrukturalizaci. Rezervami se dále rozumí technické rezervy nebo jiné rezervy podle zvláštních právních předpisů. Opravnými položkami se vyjadřuje přechodné snížení hodnoty majetku; odpisy majetku vyjadřují trvalé snížení jeho hodnoty.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 neuplatňují účetní jednotky, které účtují v soustavě jednoduchého účetnictví. Účetní jednotky, které nejsou založeny nebo zřízeny za účelem podnikání, uplatňují ustanovení odstavců 1 až 3 v souladu s účetními metodami.

§ 27

(1) Z jednotlivých složek majetku a závazků k okamžiku ocenění podle § 24 odst. 2 písm. b) se reálnou hodnotou oceňují

a) cenné papíry s výjimkou cenných papírů držených do splatnosti, cenných papírů představujících účast s rozhodujícím nebo podstatným vlivem a cenných papírů emitovaných účetní jednotkou,
b) deriváty,
c) finanční umístění a technické rezervy u účetních jednotek, které provozují činnost pojištění nebo zajištění podle zvláštních právních předpisů,
d) majetek a závazky v případech přeměn společností nebo družstev s výjimkou změny právní formy[22]) nebo v jiných případech podle zvláštního právního předpisu,[23])
e) část majetku a závazků zajištěná deriváty.

(2) Pro účely tohoto zákona se jako reálná hodnota použije

a) tržní hodnota,
b) ocenění kvalifikovaným odhadem nebo posudkem znalce, není-li tržní hodnota k dispozici nebo tato nedostatečně představuje reálnou hodnotu,
c) ocenění stanovené podle zvláštních právních předpisů, nelze-li postupovat podle písmen a) a b).

(3) Tržní hodnotou se rozumí hodnota, která je vyhlášena na tuzemské či zahraniční burze nebo na jiném veřejném (organizovaném) trhu. Účetní jednotka pro oceňování podle tohoto zákona použije tržní hodnotu, která je vyhlášena k okamžiku ne pozdějšímu, než je okamžik ocenění [§ 24 odst. 2 písm. b)], a nejvíce se blížícímu okamžiku ocenění. Pokud je majetek veden na tuzemské burze cenných papírů, rozumí se tržní hodnotou zavírací cena vyhlášená burzou cenných papírů v pracovní den, ke kterému se ocenění provádí. V případě, že majetek není veden na tuzemské burze cenných papírů a je kótován na zahraničních burzách cenných papírů, rozumí se tržní hodnotou nejvyšší cena ze zavíracích cen, které bylo dosaženo na schválených trzích zahraničních burz cenných papírů v pracovní den, ke kterému se ocenění provádí. V případě jiného veřejného trhu než burzy se rozumí tržní hodnotou cena platná v den, ke kterému se ocenění provádí. Pokud v den, ke kterému se ocenění provádí, uvedené trhy nepracují, použije se cena vyhlášená na nich poslední pracovní den, který předchází okamžiku ocenění; není-li známa ani tato cena, postupuje se dále podle věty druhé.

(4) V případech oceňování reálnou hodnotou se použije ustanovení § 25 odst. 2 přiměřeně a o oceňovacích rozdílech z tohoto ocenění účetní jednotky účtují v souladu s účetními metodami.

(5) Není-li objektivně možné stanovit reálnou hodnotu, považuje se za tuto hodnotu ocenění způ-

---

[22]) § 69 obchodního zákoníku.

[23]) Například zákon č. 248/1992 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 207/1998 Sb., o výpočtu hodnoty cenných papírů v podílových a investičních fondech.

soby podle § 25. Způsoby podle § 25 se ocení i majetek a závazky neuvedené v odstavci 1, není-li dále stanoveno jinak. Dluhopisy a ostatní cenné papíry s pevným výnosem, na něž se nevztahuje ustanovení odstavce 1, se ocení ke konci rozvahového dne nebo k jinému okamžiku, k němuž se sestavuje účetní závěrka, pořizovací cenou zvýšenou nebo sníženou o úrokové výnosy nebo náklady; zahrnuje-li ocenění pohledávek uvedené výnosy nebo náklady, může být zvýšeno nebo sníženo stejným způsobem. Závazky charakteru půjčky vztahující se k majetku uvedenému v odstavci 1 písm. a) a b) se ocení v hodnotě odpovídající ocenění tohoto majetku; uvedený způsob ocenění lze použít i v průběhu účetního období. Podíl, který představuje účast s rozhodujícím nebo podstatným vlivem, může být oceněn ekvivalencí (protihodnotou); použije-li účetní jednotka uvedený způsob ocenění, je povinna jej použít pro ocenění všech takových podílů.

§ 28

(1) Účetní jednotky, které mají vlastnické nebo jiné právo k majetku, anebo které hospodaří s majetkem státu nebo s majetkem územně samosprávných celků, není-li dále stanoveno jinak, o něm účtují a odpisují v souladu s účetními metodami. V případech smlouvy o výpůjčce[24]) po dobu zajištění závazků převodem práva[25]) nebo v případech, kdy se vlastnické právo k movitým věcem nabývá na základě projevu vůle jiným způsobem než převzetím věci,[26]) jakož i v dalších případech stanovených právními předpisy, o majetku účtují a odpisují jej účetní jednotky, které jej používají. Pozemky a jiný majetek vymezený právními předpisy se neodpisuje.

(2) Účetní jednotky uvedené v odstavci 1 jsou povinny sestavovat odpisový plán, na jehož podkladě provádějí odpisování majetku v průběhu jeho používání. Uvedený majetek se odpisuje jen do výše jeho ocenění v účetnictví.

ČÁST PÁTÁ

INVENTARIZACE MAJETKU A ZÁVAZKŮ

§ 29

(1) Účetní jednotky inventarizací zjišťují skutečný stav veškerého majetku a závazků a ověřují, zda zjištěný skutečný stav odpovídá stavu majetku a závazků v účetnictví a zda nejsou dány důvody pro účtování o položkách podle § 25 odst. 2. Inventarizaci účetní jednotky provádějí k okamžiku, ke kterému sestavují účetní závěrku jako řádnou nebo mimořádnou (dále jen „periodická inventarizace") a pro účely podání návrhu na vyrovnání. V případech uvedených v odstavci 2 účetní jednotky mohou provádět inventarizaci i v průběhu účetního období (dále jen „průběžná inventarizace"). Ustanovení o provádění inventarizací podle zvláštních právních předpisů[27]) nejsou tímto dotčena.

(2) Průběžnou inventarizaci mohou účetní jednotky provádět pouze u zásob, u nichž účtují podle druhů, a dále u dlouhodobého hmotného movitého majetku, jenž vzhledem k funkci, kterou plní v účetní jednotce, je v soustavném pohybu a nemá stálé místo, kam náleží. Termín této inventarizace si stanoví sama účetní jednotka. Každý druh zásob a uvedeného hmotného majetku musí být takto inventarizován alespoň jednou za účetní období.

(3) Účetní jednotky jsou povinny prokázat provedení inventarizace u veškerého majetku a závazků po dobu pěti let po jejím provedení.

§ 30

(1) Skutečné stavy majetku a závazků účetní jednotky při inventarizaci zjišťují

a) fyzickou inventurou u hmotného majetku, popřípadě u nehmotného majetku, nebo
b) dokladovou inventurou u závazků a pohledávek, popřípadě u ostatních složek majetku, u nichž nelze provést fyzickou inventuru,

a tyto stavy jsou povinny zaznamenat v inventurních soupisech.

(2) Inventurní soupisy jsou průkazné účetní záznamy, které musí obsahovat

a) skutečnosti podle odstavce 1 tak, aby bylo možno zjištěný majetek a závazky jednoznačně určit,
b) podpisový záznam osoby odpovědné za zjištění skutečností podle písmene a) a podpisový záznam osoby odpovědné za provedení inventarizace,
c) způsob zjišťování skutečných stavů,
d) ocenění majetku a závazků k okamžiku ukončení inventury i pro účely podle § 26 odst. 3,
e) okamžik zahájení a okamžik ukončení inventury.

(3) V případě provádění průběžné inventarizace mohou být inventurní soupisy podle odstavce 2 nahrazeny průkazným účetním záznamem o provedení fy-

[24]) § 659 občanského zákoníku.

[25]) § 553 občanského zákoníku.

[26]) Například § 133 odst. 1 občanského zákoníku, § 443 odst. 2, § 444 a 445 obchodního zákoníku.

[27]) Například § 31 nařízení vlády č. 108/1994 Sb., kterým se provádí zákoník práce, ve znění nařízení vlády č. 461/2000 Sb.

zické inventury a o vyúčtování inventarizačních rozdílů.

(4) Fyzickou inventuru hmotného majetku, kterou nelze provést ke konci rozvahového dne, lze provést v průběhu posledních čtyř měsíců účetního období, popřípadě v prvním měsíci následujícího účetního období. Přitom se musí prokázat stav hmotného majetku ke konci rozvahového dne stavy fyzické inventury opravenými o přírůstky a úbytky uvedeného majetku za dobu od ukončení fyzické inventury do konce účetního období, popřípadě za dobu od začátku následujícího účetního období do okamžiku ukončení fyzické inventury v prvním měsíci tohoto účetního období.

(5) Inventarizačními rozdíly se rozumí rozdíly mezi skutečným stavem a stavem v účetnictví, které nelze prokázat způsobem stanoveným tímto zákonem, kdy

a) skutečný stav je nižší než stav v účetnictví a rozdíl se označuje jako manko, popřípadě schodek u peněžních hotovostí a cenin, nebo

b) skutečný stav je vyšší než stav v účetnictví a rozdíl se označuje jako přebytek.

(6) Inventarizační rozdíly vyúčtují účetní jednotky do účetního období, za které se inventarizací ověřuje stav majetku a závazků.

ČÁST ŠESTÁ

ÚSCHOVA ÚČETNÍCH ZÁZNAMŮ

§ 31

(1) Účetní jednotky jsou povinny uschovávat účetní záznamy pro účely vedení účetnictví po dobu stanovenou v odstavci 2 nebo 3. Nestanoví-li tento zákon jinak, platí pro nakládání s nimi zvláštní právní předpisy.[28])

(2) Účetní záznamy se uschovávají, pokud v § 32 není stanoveno jinak,

a) účetní závěrka a výroční zpráva po dobu 10 let počínajících koncem účetního období, kterého se týkají,

b) účetní doklady, účetní knihy, odpisové plány, inventurní soupisy, účtový rozvrh, přehledy po dobu 5 let počínajících koncem účetního období, kterého se týkají,

c) účetní záznamy, kterými účetní jednotky dokládají formu vedení účetnictví (§ 33 odst. 2), po dobu 5 let počínajících koncem účetního období, kterého se týkají.

(3) Povinnosti spojené s uschováním účetních záznamů, jakož i povinnosti podle § 33 odst. 3 přecházejí u účetních jednotek uvedených v

a) § 1 odst. 2 písm. a) až c) na právního nástupce této účetní jednotky, a není-li ho, na likvidátora či správce konkursní podstaty nebo jinou osobu podle zvláštních právních předpisů,

b) § 1 odst. 2 písm. d) v případě úmrtí na dědice, převezme-li věci, práva či jiné majetkové hodnoty, náležející k účetní jednotce; připadne-li dědictví nebo jeho část zahrnující věci, práva či jiné majetkové hodnoty, které náleží k účetní jednotce, státu, přecházejí uvedené povinnosti na příslušnou organizační složku státu, která vyrozumí státní archiv.

(4) V případech, které nejsou uvedeny v odstavci 3, je povinna účetní jednotka podle § 1 odst. 2 písm. a) a c) před svým zánikem a účetní jednotka podle § 1 odst. 2 písm. b) a d) po ukončení činnosti zajistit povinnosti spojené s uschováním účetních záznamů a o způsobu tohoto zajištění prokazatelně informovat státní archiv.

§ 32

(1) Použijí-li účetní jednotky účetní záznamy i pro jiný účel než uvedený v § 31 odst. 1, a to zejména pro účely trestního řízení, opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, správního řízení, občanského soudního řízení, daňového řízení, skartačního řízení nebo pro účely sociálního zabezpečení, veřejného zdravotního pojištění anebo pro účely ochrany autorských práv, postupují po uplynutí uschovacích dob uvedených v § 31 odst. 2 dále tak, aby byly zajištěny požadavky vyplývající z jejich použití pro uvedené účely; v případě, kdy účetní jednotky použijí účetní záznamy k těmto účelům, platí všechna ustanovení tohoto zákona týkající se účetních záznamů obdobně.

(2) Účetní jednotka může jako účetní záznamy použít zejména mzdové listy, daňové doklady nebo jinou dokumentaci vyplývající ze zvláštních právních předpisů. Takto použitá dokumentace musí splňovat požadavky kladené tímto zákonem na účetní záznamy. Tuto dokumentaci uschovávají účetní jednotky po dobu stanovenou v § 31 odst. 2 podle toho, jakou funkci plní při vedení účetnictví, nejde-li o případ podle odstavce 1.

(3) Účetní doklady a jiné účetní záznamy, které se týkají záručních lhůt a reklamačních řízení, uschovávají účetní jednotky po dobu, po kterou lhůty nebo řízení trvají; účetní záznamy, které se týkají nezaplacených pohledávek či nesplněných závazků, uschovávají

[28]) Zákon č. 97/1974 Sb., o archivnictví, ve znění pozdějších předpisů.

účetní jednotky do konce roku následujícího po roce, v němž došlo k jejich zaplacení nebo splnění.

(4) Knihy analytické evidence pohledávek a závazků, účetní doklady a jiné účetní písemnosti, které vyplývají z přímého styku s cizinou z doby před 1. lednem 1949, a účetní závěrku vztahující se k převodu majetku na jiné právnické nebo fyzické osoby provedenému podle zvláštních právních předpisů[29]) uschovávají účetní jednotky, dokud příslušné ministerstvo financí republiky nedá samo nebo na žádost účetní jednotky souhlas k vyřazení těchto písemností.

ČÁST SEDMÁ

USTANOVENÍ SPOLEČNÁ, PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ

§ 33

Účetní záznam

(1) Účetní záznam podle § 4 odst. 4 musí umožňovat vedení účetnictví podle tohoto zákona. Pro účely tohoto zákona se informace obsažená v účetním záznamu označuje jako obsah účetního záznamu; konkrétní způsob zaznamenání této informace se označuje jako forma účetního záznamu.

(2) Účetní záznam může mít písemnou nebo technickou formu. Pro účely tohoto zákona se považuje za

a) písemnou formu účetní záznam provedený rukopisem, psacím strojem, tiskařskými nebo reprografickými technikami anebo tiskovým výstupním zařízením výpočetní techniky, jehož obsah je pro fyzickou osobu čitelný,

b) technickou formu účetní záznam provedený elektronickým, optickým nebo jiným způsobem nespadajícím pod písmeno a), který umožňuje jeho převedení do formy, v níž je jeho obsah pro fyzickou osobu čitelný.

(3) Účetní jednotka může provést převod účetního záznamu z jedné formy do druhé. V tomto případě je povinna zajistit, že obsah účetního záznamu v nové formě je shodný s obsahem účetního záznamu v původní formě. Splnění uvedené povinnosti se má za prokázané, pokud účetní jednotka předloží účetní záznam v původní i nové formě a jejich obsah je shodný; splnění této povinnosti však účetní jednotka může prokázat i jiným způsobem, který nezpochybní žádná z osob, které s převedeným záznamem pracují. Účetní jednotka je povinna disponovat účetními záznamy, kterými dokládá formu vedení účetnictví.

(4) Jednotlivý účetní záznam může být tvořen několika dílčími účetními záznamy. Všechna ustanovení o účetních záznamech podle tohoto zákona se týkají každého jednotlivého účetního záznamu včetně dílčích účetních záznamů i účetního záznamu vzniklého jejich seskupením.

(5) Na všechny formy účetního záznamu se, pokud tento zákon výslovně nestanoví jinak, pohlíží stejně; obsah všech účetních záznamů a jejich změny mají stejné důsledky, jsou-li provedeny v účetních záznamech ve formě podle odstavce 2 písm. b), jako ve formě podle odstavce 2 písm. a).

(6) Účetní jednotky mohou vést účetní záznamy i ve formě, ve které je jejich obsah bez dalšího nečitelný; v tomto případě jsou povinny disponovat takovými prostředky, nosiči a vybavením (§ 4 odst. 4), které umožní provést převod účetních záznamů do formy, ve které je jejich obsah pro fyzickou osobu čitelný. Pro potřeby ověřování účetní závěrky auditorem (§ 20), jejího zveřejňování (§ 21a) a pro potřeby orgánů podle § 37 odst. 3 jsou účetní jednotky povinny na požádání umožnit oprávněným osobám seznámit se s obsahem jimi určených účetních záznamů v uvedené formě. Tyto povinnosti mají účetní jednotky po dobu, po kterou jsou povinny vést nebo uschovávat uvedené účetní záznamy. Stanovení těchto povinností na smluvním základě[30]) není dotčeno.

(7) V řízení ve věcech týkajících se účetnictví nebo vycházejících z účetnictví lze použít k důkazu průkazné účetní záznamy (§ 33a), které splňují požadavky tohoto zákona.

(8) Účetní jednotky jsou povinny zajistit ochranu účetních záznamů a jejich obsahu, použitých technických prostředků, nosičů informací a programového vybavení před jejich zneužitím, poškozením, zničením, neoprávněnou změnou či přístupem k nim, ztrátou nebo odcizením.

§ 33a

Průkaznost účetního záznamu

(1) Podle tohoto zákona se za průkazný účetní záznam považuje pouze

a) účetní záznam, jehož obsah je prokázán přímo porovnáním se skutečností, kterou tento záznam prokazuje,

b) účetní záznam, jehož obsah je prokázán obsahem jiných průkazných účetních záznamů,

c) účetní záznam přenesený způsobem splňujícím požadavky podle § 34, nebo

d) účetní záznam týkající se výhradně skutečností

[29]) Například zákon č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů.

[30]) Například zákon č. 2/1991 Sb., o kolektivním vyjednávání, ve znění pozdějších předpisů.

uvnitř jedné účetní jednotky, k němuž je připojen podpisový záznam osoby oprávněné a odpovědné podle odstavce 9.

(2) Zjistí-li účetní jednotka, že obsah účetního záznamu neodpovídá skutečnosti, je povinna od tohoto okamžiku považovat tento účetní záznam za neprůkazný, byť splňuje ustanovení odstavce 1 písm. b) až d).

(3) Účetní jednotka je povinna za účelem průkaznosti přenášet účetní záznamy mimo tuto účetní jednotku jen způsobem podle odstavce 1 písm. c). Účetní záznam určený k přenosu musí být podepsán vlastnoručním podpisem nebo obdobným průkazným účetním záznamem v technické formě. Pokud účetní záznam není podepsán před předáním k přenosu, musí být podepsán nejpozději v okamžiku jeho předání k přenosu. Účetní jednotka může, kromě způsobu podle odstavce 1 písm. d), využít při předávání účetních záznamů uvnitř této účetní jednotky i způsob podle odstavce 1 písm. c).

(4) Podpisovým záznamem se rozumí účetní záznam, jehož obsahem je vlastnoruční podpis nebo obdobný průkazný účetní záznam v technické formě. Na obě formy podpisového záznamu se přitom pohlíží stejně a obě mohou být použity na místě, kde se vyžaduje vlastnoruční podpis.

(5) Připojením podpisového záznamu se rozumí u účetního záznamu v písemné formě jeho podepsání vlastnoručním podpisem, u účetního záznamu v technické formě jeho podepsání obdobným průkazným účetním záznamem v technické formě.

(6) Účetní záznam v písemné formě podepsaný vlastnoručním podpisem, který se shoduje s podpisovým vzorem vyhotoveným účetní jednotkou, se považuje za průkazný podle odstavce 1 písm. d) bez ohledu na to, zda se týká výhradně skutečností uvnitř jedné účetní jednotky.

(7) Identifikačním záznamem se rozumí účetní záznam připojený k účetnímu záznamu automatickým zařízením (§ 4 odst. 4), který umožňuje jednoznačné určení tohoto konkrétního zařízení a který není možno vytvořit jiným než tímto konkrétním zařízením.

(8) K jednomu účetnímu záznamu může být připojeno více podpisových záznamů, popřípadě identifikačních záznamů.

(9) Účetní jednotka stanoví vnitřním předpisem oprávnění, povinnosti a odpovědnost osob v této účetní jednotce, vztahující se k připojování podpisového záznamu nebo identifikačního záznamu, a to takovým způsobem, aby bylo možno určit nezávisle na sobě odpovědnost jednotlivých osob za obsah účetního záznamu, ke kterému byly uvedené záznamy připojeny.

§ 34

Přenos účetního záznamu

Přenos účetního záznamu může být uskutečněn pouze prostřednictvím informačního systému nebo jiným způsobem, který splňuje požadavky průkaznosti a dále požadavky ochrany a bezpečnosti odpovídající charakteru přenášených informací podle zvláštních právních předpisů.[31])

§ 35

Opravy a ostatní ustanovení o účetních záznamech

(1) Opravy v účetních záznamech nesmějí vést k neúplnosti, neprůkaznosti, nesprávnosti, nesrozumitelnosti nebo nepřehlednosti účetnictví.

(2) Zjistí-li účetní jednotka, že některé účetní záznamy jejího účetnictví jsou neúplné, neprůkazné, nesprávné nebo nesrozumitelné, je povinna provést bez zbytečného odkladu jejich opravu způsobem podle odstavce 3.

(3) Opravy se musí provádět tak, aby bylo možno určit osobu odpovědnou za provedení každé opravy, okamžik jejího provedení a zjistit jak obsah opravovaného účetního záznamu před opravou, tak jeho obsah po opravě.

(4) Okamžik se v účetním záznamu zaznamenává s takovou přesností, aby nejistota v určení času neměla za následek nejistotu v určení obsahu účetních případů.

(5) Na účetní záznamy, které jsou ve formě nečitelné, není-li dodrženo ustanovení § 33 odst. 6, se pohlíží, jakoby je účetní jednotky nevedly.

(6) V případě, že účetní záznamy jsou ztracené nebo odcizené, zničené nebo poškozené tak, že tímto poškozením došlo ke změně jejich obsahu, je povinna účetní jednotka provést opatření k obnovení průkaznosti účetnictví.

§ 36

(1) Za účelem docílení souladu při používání účetních metod účetními jednotkami ministerstvo podle tohoto zákona zajišťuje tvorbu a vydávání Českých účetních standardů (dále jen „standardy“). Pro tvorbu

[31]) Například § 17 až 20 obchodního zákoníku, § 38 a 39 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), zákon č. 151/ /2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, zákon č. 101/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 148/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů, vyhláška č. 56/1999 Sb., o zajištění bezpečnosti informačních systémů nakládajících s utajovanými skutečnostmi, provádění jejich certifikace a náležitostech certifikátu.

a vydávání standardů lze použít ustanovení tohoto zákona týkající se účetních záznamů. Obsahem standardů je popis účetních metod nebo postupy účtování; obsah standardů nesmí být v rozporu s ustanoveními tohoto zákona a ostatních právních předpisů ani obcházet jejich účel. Použití standardů účetními jednotkami se považuje za plnění ustanovení o účetních metodách podle tohoto zákona. Pravidla pro tvorbu a vydávání standardů může ministerstvo stanovit prováděcím předpisem. Vydání standardů se oznamuje ve Finančním zpravodaji. Ministerstvo vede registr vydaných standardů.

(2) Ministerstvo může s právnickou osobou vybranou ve veřejném výběrovém řízení uzavřít smlouvu o vytvoření standardu.

(3) Z důvodu zvláštního charakteru majetku může ministerstvo vydat pro ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory a zpravodajské služby zvláštní standardy odchylné od odstavce 1. Tyto standardy a jejich vydání se nezveřejňují.

§ 37

Pokuty

(1) Orgány uvedené v odstavci 3 uloží účetní jednotce pokutu tehdy, jestliže zjistí, že účetní jednotka porušila povinnost uloženou jí v

a) § 4 odst. 2 až 4, 6 a 7, § 7 odst. 2 až 6, § 9 odst. 1, § 11 odst. 2, § 12 odst. 2 a 3, § 13 odst. 3, § 14 odst. 2, § 15 odst. 3, § 19 odst. 2, § 23 odst. 1, § 30 odst. 1, § 31 odst. 1 a 4, § 33 odst. 3, 6 a 8, § 33a odst. 9, § 35 odst. 3 a 6; v tomto případě pokuta činí až 3 % z hodnoty úhrnu rozvahy, jak je vymezen v § 20 písm. b) bodu 1;

b) § 4 odst. 1, § 6, § 7 odst. 1, § 15 odst. 5, § 20, 21, 21a, § 22 odst. 1, 2, 4, 5 a 6, § 24 odst. 1 a 4, § 33a odst. 1; v tomto případě pokuta činí až 6 % z hodnoty úhrnu rozvahy, jak je vymezen v § 20 písm. b) bodu 1.

V případech porušení ustanovení vztahujících se k soustavě jednoduchého účetnictví se pokuta vypočítá z úhrnu majetku podle přehledu (§ 15 odst. 5). V případech porušení ustanovení vztahujících se ke konsolidaci účetní závěrky se pokuta vypočítá z úhrnu rozvahy, jak je vymezen v § 22 odst. 3 bodu 1.

(2) Při stanovení výše pokuty podle odstavce 1 se přihlíží zejména k závažnosti, způsobu a době trvání a následkům porušení povinnosti, k okolnostem, za nichž k porušení povinnosti došlo, a k výši případného bezdůvodného obohacení, pokud bylo porušením povinnosti získáno.

(3) Ke kontrole dodržování povinností stanovených tímto zákonem a k ukládání pokut podle odstavce 1 jsou na základě tohoto zákona oprávněny územní finanční orgány a kontrolní orgány podle zvláštních právních předpisů.[32]) Oprávněný orgán uloží za souběžné porušení ustanovení uvedených v odstavci 1 stejnou účetní jednotkou projednané ve společném řízení pokutu podle ustanovení vztahujícího se na porušení nejpřísněji postižitelné. Pokutu nelze uložit, byla-li účetní jednotce ve stejném účetním období za totéž porušení povinnosti již uložena pokuta některým z uvedených oprávněných orgánů, ledaže toto porušení povinnosti nebylo účetní jednotkou odstraněno ve lhůtě jí stanovené oprávněným orgánem.

(4) Uložením pokuty podle tohoto zákona není dotčena odpovědnost účetní jednotky podle zvláštních právních předpisů.

(5) Nelze-li zjistit úhrn rozvahy nebo úhrn majetku, stanoví jej orgány podle odstavce 3 kvalifikovaným odhadem.

(6) Řízení o uložení pokuty lze zahájit do 1 roku ode dne, kdy se orgán příslušný k uložení pokuty o porušení povinnosti dozvěděl, nejpozději však lze pokutu uložit do 3 let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.

(7) Pokuty jsou příjmem státního rozpočtu. Na řízení o uložení pokuty se vztahuje správní řád;[33]) orgán uvedený v odstavci 3, který pokutu uložil, při vybírání a vymáhání pokut použije zvláštní právní předpis o správě daní a poplatků.[34])

§ 37a

(1) Ministerstvo k provedení ustanovení § 4 odst. 2, § 14 odst. 1, § 15 odst. 4, § 18 odst. 4, § 22 odst. 3, § 23 odst. 2 a 6 vydá vyhlášky, a to nejpozději do 31. prosince 2002.

(2) Ministerstvo k provedení ustanovení § 36 odst. 1 může vydat vyhlášku.

§ 38

(1) V účetním období roku 1992 účetní jednotky použijí účtové osnovy a postupy účtování, ocení majetek a závazky v účetnictví i v účetní závěrce a sestaví účetní závěrku způsoby vyplývajícími z dosavadních právních předpisů.

(2) Ode dne účinnosti tohoto zákona nepostupuje Federální ministerstvo financí podle § 4 odst. 2, § 14 a § 35 odst. 3 zákona č. 21/1971 Sb., o jednotné sou-

[32]) Zákon č. 531/1990 Sb., o územních finančních orgánech, ve znění pozdějších předpisů.

[33]) Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů.

[34]) Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů.

stavě sociálně ekonomických informací, ve znění zákona č. 128/1989 Sb.

§ 39

Zrušují se

1. nařízení vlády ČSSR č. 136/1989 Sb., o informační soustavě organizací,
2. vyhláška Federálního ministerstva financí č. 155/ /1971 Sb., o inventarizacích hospodářských prostředků,
3. vyhláška Federálního ministerstva financí č. 21/ /1990 Sb., o kalkulaci,
4. vyhláška Federálního ministerstva financí č. 23/ /1990 Sb., o účetnictví.

§ 40

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1992.

* * *

Zákon č. 117/1994 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 99/1963 Sb., občanských soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, doplňuje zákon č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění zákona č. 331/1993 Sb., a zákon č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání, ve znění zákona č. 122/1993 Sb., a mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, nabyl účinnosti dnem 1. července 1994.

Zákon č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů (zákon o nadacích a nadačních fondech), nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1998.

Zákon č. 492/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2001.

Zákon č. 353/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2002.

Předseda vlády:

Ing. **Zeman** v. r.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – **Redakce**: Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 614 32341 a 614 33502, fax (02) 614 33502 – **Administrace**: písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 44 45 46 27. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2002 činí 3000,– Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce**: celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. **Internetová prodejna**: www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej – Benešov**: HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; **Brno**: Knihkupectví M. Ženíška, Květinářská 1, M.C.DES, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14; **Břeclav**: Prodejna tiskovin, 17. listopadu 410, tel.: 0627/322 132, fax: 0627/370 036; **České Budějovice**: PROSPEKTRUM, Kněžská 18, SEVT, a. s., Česká 3; **Hradec Králové**: TECHNOR, Wonkova 432; **Hrdějovice**: Ing. Jan Fau, Dlouhá 329; **Cheb**: EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov**: DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň**: Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; **Kladno**: eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy**: Krameriovo knihkupectví, Klatovy 169/I.; **Liberec**: Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Litoměřice**: Jaroslav Tvrdík, Lidická 69, tel.: 0416/732135, fax: 0416/734875; **Most**: Knihkupectví Šeříková, Ilona Růžičková, Šeříková 529/ /1057, Knihkupectví „U Knihomila", Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Náchod**: Olga Fašková, Kamenice 139, tel.: 0441/42 45 46; **Olomouc**: ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, BONUM, Ostružnická 10, Tycho, Ostružnická 3; **Ostrava**: LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Nádražní 29; **Otrokovice**: Ing. Kučeřík, Jungmannova 1165; **Pardubice**: LEJHANEC, s. r. o., Sladkovského 414; **Plzeň**: ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1**: Dům učebnic a knih Černá Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, KANT CZ, s. r. o., Hybernská 5, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, Moraviapress, a. s., Na Florenci 7-9, tel.: 02/232 07 66, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; **Praha 2**: ANAG, spol. s r. o., nám. Míru 9 (Národní dům), BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190, NEWSLETTER PRAHA, Šafaříkova 11; **Praha 4**: PROSPEKTRUM, Nákupní centrum Budějovická, Olbrachtova 64, SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5**: SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6**: PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; **Praha 8**: JASIPA, Zenklova 60, Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 02/24 81 35 48; **Praha 10**: Abonentní tiskový servis, Hájek 40, Uhříněves; **Přerov**: Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; **Sokolov**: KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel.: 0168/303 402; **Šumperk**: Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; **Tábor**: Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; **Teplice**: L + N knihkupectví, Kapelní 4; **Trutnov**: Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem**: Severočeská distribuční, s. r. o., Havířská 327, tel.: 047/560 38 66, fax: 047/560 38 77, Kartoon, s. r. o., Solvayova 1597/3, Vazby a doplňování Sbírek zákonů včetně dopravy zdarma, tel.+fax: 047/5501773, www.kartoon.cz, e-mail: kartoon@kartoon.cz; **Zábřeh**: Knihkupectví PATKA, Žižkova 45; **Žatec**: Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. **Distribuční podmínky předplatného**: jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamace**: informace na tel. čísle 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnická osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.

8 591449 025010 02